

Komentár k číselným výsledkom kontroly očkovania k 31.8.2023 za okres Revúca

Kontrola očkovania bola vykonaná v zmysle usmernenia hlavného hygienika SR zo dňa 24.7.2023 pod značkou ÚVZSR/OI/2460/22666/2023 za obdobie od 1.9.2022 do 31.8.2023 podľa predložených tabuliek.

- 1.1 Zaočkovanosť detskej populácie v okrese Rimavská Sobota podľa očkovacieho kalendára v rámci povinného pravidelného očkovania v sledovanom období neklesla pod 95 %. Zaočkovanosť pri jednotlivých druhoch povinného očkovania detí sa pohybuje v rozpätí 95,62 % - 100 % (viď tabuľky č. 1a, 1b, 2, 3, 4, 5a, 5b a 7).
- Očkovanie proti vírusovej hepatitíde B u študentov zdravotníckych škôl RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote nevykazuje vzhľadom na to, že uvedené školy sa v spádovej oblasti nenachádzajú (tab. č. 6).
 - Proti vírusovej hepatitíde B sme zaznamenali 100 % zaočkovanosť u pacientov zaradených do dialyzačného programu, pacienti v príprave na zaradenie do dialyzačného programu neboli evidovaní v sledovanom období (tab. č. 8).
 - V kontrolovanom období bola z celkového počtu 4 kontaktov nosičov HBsAg zaočkovaná proti vírusovej hepatitíde B - 1 osoba (kontakty chorých na VHB neboli hlásené). Očkovanie ostatných kontaktov nebolo vykonané v 2 prípadoch z dôvodu nedostavenia sa na vakcináciu a v jednom prípade z dôvodu pozitívnych laboratórnych vyšetrení na prítomnosť protilátok (tab. č. 9a).
 - Očkovanie proti vírusovej hepatitíde B u chovancov zariadení pre mentálne postihnutých v okrese Revúca neevidujeme vzhľadom na to, že uvedené zariadenia v spádovej oblasti nie sú zriadené (tab. č. 9b).
 - Z celkového počtu 207 evidovaných dvojročných detí žijúcich v miestach s nízkym hygienickým štandardom v kontrolovaných ročníkoch narodenia 2021 a 2020 bolo zaočkovaných v rámci odporúčaného očkovania proti vírusovej hepatitíde typu A – 61 detí v ročníku narodenia 2021 (62,24 %) a 75 detí v ročníku narodenia 2020 (68,81 %). Údaje sú uvedené v tabuľke č. 10.
 - Z iných druhov odporúčaného očkovania u detí do 15 rokov života bolo najviac detí zaočkovaných proti HPV infekcii – 165, proti rotavírusovým infekciám – 157 a proti vírusovej hepatitíde typu A – 71. V uvedenej kategórii ďalej evidujeme: očkovanie proti chrípke (57 detí), očkovanie proti kliešťovej encefalitíde (35 detí), očkovanie proti meningokokovej meningitíde (23 detí) a očkovanie proti ovčím kiahňam (6 detí). V súvislosti s pandemiou COVID - 19 neboli deti očkované proti uvedenému ochoreniu v sledovanom období (tab. č. 11).
 - U osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb v okrese Revúca sme zaznamenali zaočkovanosť 62,06 % pri očkovaní proti chrípke a zaočkovanosť 6,89 % pri vakcinácii proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam (celková zaočkovanosť proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam bola 13,02 %). Dôvodom nepodania uvedených vakcín ostatným klientom bolo odmietnutie vakcinácie. V súvislosti s odporúčaným očkovaním proti Covid-19 sa v kontrolovanom období klienti nevakcinovali, prevažná väčšina je však zaočkovaná 3 dávkami podanými v predchádzajúcich kontrolných obdobiach (tab. č. 12a, 12b).
- 1.2 Počet pediatrických obvodov v okrese Revúca je 8. Na úrovni pediatrických obvodov zaočkovanosť detskej populácie v rámci povinného pravidelného očkovania v sledovanom období klesla pod hranicu 90 % v 2 obvodoch:

1. Všeobecná ambulancia pre deti a dorast v Tornali: v základnom očkovaní proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, vírusovej hepatitíde B, hemofilovým invazívnym nákazám, detskej obrne a pneumokokovým invazívnym ochoreniam v ročníku narodenia 2021 – 79,07 %, v základnom očkovaní proti osýpkam, mumpsu a ružienke v ročníku narodenia 2021 – 88,37 %, v preočkovaní v 11. roku života proti osýpkam, mumpsu a ružienke v ročníku narodenia 2011 – 85,45 % a v preočkovaní v 13. roku života proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu a detskej obrne v ročníku narodenia 2009 – 86,54 % z dôvodu nezodpovedného prístupu rodičov k deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia.
2. Všeobecná ambulancia pre deti a dorast v Lubeníku: v preočkovaní v 5. roku života proti osýpkam, mumpsu a ružienke v ročníku narodenia 2016 – 86,36 % a v preočkovaní v 13. roku života proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu a detskej obrne v ročníku narodenia 2009 – 75,00 % z dôvodu nezodpovedného prístupu rodičov k deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia.
- 1.3 Pri kontrole očkovania neboli zistené nedostatky v evidencii a dokumentácii očkovania.
- 1.4 Zaočkovanosť novorodencov HBsAg pozitívnych matiek proti vírusovej hepatitíde B v ročníku narodenia 2023 bola 100 %, v ročníku narodenia 2022 neevidujeme deti podliehajúce očkovaniu. Hyperimúnnny ľudský gamaglobulín proti vírusovej hepatitíde B nebol aplikovaný súčasne s prvou dávkou vakcíny z dôvodu nedostupnosti preparátu (tab. č. 7).
- 1.5 V sledovanom období bolo mimoriadne očkovanie realizované proti vírusovej hepatitíde typu A v súvislosti s epidemickým výskytom 9 ochorení v obciach Gemerská Ves (8 ochorení, z toho 7x deti, 1x dospelá osoba) a Chvalová (1 ochorenie dieťaťa). Spolu bolo zaočkovaných 91 osôb, z toho 79 detí vo veku od 1 do 15 rokov a 12 dospelých osôb. Na očkovanie kontaktov bola použitá očkovacia látka HAVRIX 720 junior, HAVRIX 1440 a VAQTA. Epidémiu sme zaznamenali od marca do mája 2023 s hlásenou opakovanou nedostupnosťou vakcín proti vírusovej hepatitíde typu A v Slovenskej republike, čo komplikovalo včasné plnenie nariadených protiepidemických opatrení.
- 1.6 V okrese Revúca azylové zariadenia pre deti nie sú zriadené.
- 1.7 Pri kontrole očkovania v sledovanom období od 1.9.2022 do 31.8.2023 bolo zistených 5 trvalých a žiadna dočasná kontraindikácia. Údaje uvádza nasledovná tabuľka 1. Iné dôvody neočkovania za posledné kontrolné obdobie sú uvedené v ďalšej nižšie uvedenej tabuľke 2 (25x odmietnutie očkovania, 90x nedostavenie sa na očkovanie).

Tab. 1 Prehľad počtu zdravotných kontraindikácií očkovania

Druh očkovania, ročník narodenia, okres Revúca	Dg. kontraindikácie	Počet zdravotných kontraindikácií zistených od 1.9.2022 do 31.8.2023		
		Dočasné	Trvalé	S p o l u
MMR, roč. 2021	G 40 – EPI, G 80 - DMO	0	1	1
PNEUMO, roč. 2021	G 40 – EPI, G 80 - DMO	0	1	1
DTaP-VHB-HIB-IPV, roč. 2021	G 40 – EPI, G 80 - DMO	0	1	1
DTaP-IPV, roč. 2016	G 40 – EPI	0	1	1
MMR, roč. 2016	G 40 - EPI	0	1	1
Spolu		0	1	1

Tab. 2 Iné dôvody neočkovania

Okres Rimavská Sobota	Počet iných dôvodov neočkovania v kontrolovaných ročníkoch narodenia zistených od 1.9.2022 do 31.8.2023				Spolu
	odmietnuté očkovania*	pobyt v zahraničí**	nedostavenie sa na očkovanie	iné (často choré)	
Spolu	25 odmietnutí	0 detí	90	0	115

* uviesť sumár počtov odmietnutí očkovania podľa tabuliek 1 – 5 prílohy usmernenia

**deti, ktoré sú započítané do počtu detí podliehajúcich očkovaniu v kontrolovanom období

1.8 V predchádzajúcej kontrole očkovania k 31.8.2022 sme zaznamenali 4 dočasné kontraindikácie v kontrolovaných ročníkoch narodenia, z toho v 3 prípadoch boli deti doočkované (u jedného dieťaťa dočasná kontraindikácia pretrváva). Údaje uvádza nasledovná tabuľka 3.

Tab. 3 Dočasné kontraindikácie zistené v období od 1.9.2021 do 31.8.2022

okres Rimavská Sobota	Dočasné kontraindikácie zistené v období od 1.9.2021 do 31.8.2022		
	celkový počet	z toho počet doočkovaných k 31.8.2023	
		abs.	%
spolu	4	3	75,00

1.9. V okrese Revúca v sledovanom kontrolovanom období od 1.9.2022 do 31.8.2023 neboli hlásené žiadne nežiadúce reakcie po očkovaní.

- 1.10. Pri administratívnej kontrole očkovania neboli zistené väčšie nedostatky vo výkone očkovania, nezrovnalosti pri analýzach boli konzultované osobitne s každým jedným všeobecným lekárom pre deti a dorast.
- 1.11. V okrese Revúca v ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dorast neboli zistené pri kontrole očkovania také problémy súvisiace s povinnou vakcináciou, ktoré by vyžadovali zavedenie osobitných opatrení v širšom rozsahu, aj keď boli hlásené opakované výpadky viacerých vakcín určených na povinné očkovanie. Nedostupnosť vakcín v určitých obdobiach bola zaznamenaná na území celej SR.

2. Odmietnutie povinného očkovania zistené k 31.8.2023:

V okrese Revúca v sledovanom období od 1.9.2022 do 31.8.2023 boli zaznamenané 3 čiastočné odmietnutia povinného očkovania v doteraz nekontrolovaných ročníkoch narodenia a 7 prípadov kompletného odmietnutia povinného očkovania detí rodičmi v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období. Vzhľadom na pandémiu Covid - 19 boli zákonní zástupcovia detí v rámci poradne očkovania upozornení na možné následky neočkovania ústne formou telefonického rozhovoru a vyzvaní na písomné odôvodnenie odmietnutia povinného očkovania. Kumulatívny počet odmietnutí povinného očkovania v okrese Revúca k 31.8.2022 – 43. Údaje sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách 4 a 5. RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote nezahajuje priestupkové konania a neudeluje sankcie v súvislosti s odmietnutím očkovania (viď nižšie uvedená tabuľka 6).

Tab. 4 Čiastočné odmietnutia povinného očkovania podľa druhu očkovania v období od 1.9.2021 do 31.8.2022 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období

Okres Revúca	Zaevidované čiastočné odmietnutia povinného očkovania podľa druhu očkovania v období od 1.9.2022 do 31.8.2023 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období					
	základné očkovanie			preočkovanie		
	DTP VHB HIB POLIO	pneumokokové invazívne ochorenia	osýpky mumps ružienka	DTP – POLIO v 6.r. roku života	osýpky mumps ružienka v 11. roku života	DTP – POLIO v 13. roku života
3	0	0	1	0	1	1

*Čiastočné odmietnutie povinného očkovania - rodič odmieta len konkrétny druh očkovania/očkovaní. Nezaraďovať sem odmietnuté očkovania v aktuálnych kontrolovaných ročníkoch narodenia. Tieto ročníky sú evidované v tabuľkách na kontrolu zaočkovanosťi.

Tab. 5 Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania v období od 1.9.2021 do 31.8.2022 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období

Okres Revúca	Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania od 1.9.2022 do 31.8.2023	Kumulatívny počet detí s kompletným odmietnutím povinného očkovania k 31.8.2023
spolu	7	43

*Kompletné odmietnutie povinného očkovania – rodič odmieta všetky povinné očkovania, vrátane prípadu, keď rodič odmieta konkrétne očkovanie a zároveň odmieta všetky povinné očkovania aj v budúcnosti

Tab. 6 Počet udelených sankcií za odmietnutie očkovania v období od 1.9.2022 do 31.8.2023

Okres	Počet odmietnutí očkovania od 1.9. 2022 do 31.8. 2023*	Počet priestupkových konaní od 1.9. 2022 do 31.8. 2023	Počet udelených sankcií od 1.9. 2022 do 31.8. 2023	Celková suma udelených sankcií od 1.9. 2022 do 31.8. 2023
Revúca	10	0	0	0

*Počet odmietnutí očkovania hlásených v období od 1.9. 2022 do 31.8. 2023 zahrňujúce čiastočné alebo kompletné odmietnutie očkovania detí podliehajúcich očkovaniu v danom období

3. Kontrola zaobchádzania s vakcínami bola vykonaná vo všetkých pediatrických ambulanciách. Pediatrické obvody v okrese Revúca sú pre potreby uskladnenia očkovacích látok vybavené samostatnými chladničkami bez výparníka. Skladovanie vakcín po expirácii nebolo zistené. Nepretržitá kontrola teploty v chladničkách vrátane dní pracovného voľna a pracovného pokoja nie je zabezpečená ani na jednom obvode, evidencia sa vykonáva iba v pracovných dňoch. Údaje sú uvedené v nasledujúcej tabuľke 7.

Kraj, Okres: Banskobystrický, Revúca

Tab. 7 KONTROLA CHLADOVÉHO REŤAZCA V PEDIATRICKÝCH OBVODOCH

Celkový počet pediatrických obvodov*	Počet kontrolovaných obvodov			
	Spolu	z toho počet ambulancií		
		so samostatnými chladničkami na uskladnenie vakcín bez výparníka, vybavených chladničkovými teplomerami	s písomnou evidenciou teploty v chladničke	
			iba v pracovných dňoch	nepretržite**
8	8	8	8	0

**vrátane dní pracovného voľna a pracovného pokoja

4. V okrese Revúca pri zabezpečovaní povinného očkovania detí a dorastu v sledovanom období od 1.9.2022 do 31.8.2023 boli z pediatrických obvodov hlásené opakované výpadky vakcín v súvislosti s dostupnosťou očkovacích látok na slovenskom trhu, čo potvrdili aj lekárne. Jednalo sa hlavne o nasledovné vakcíny: Boostrix Polio, Infanrix Polio. Medzi ďalšie očkovacie látky pre odporúčanú vakcináciu, ktoré boli podľa hlásenia obvodných lekárov v určitom období nedostupné v lekárňach patrili: Havrix, Vaqta, Engerix.

5. V porovnaní s predchádzajúcou kontrolou očkovania za sledované obdobie od 1.9.2021 do 31.8.2022 s kontrolou očkovania za obdobie od 1.9.2022 do 31.8.2023 možno konštatovať, že zaočkovanosť v okrese Revúca v rámci pravidelného povinného očkovania detí a dorastu podľa očkovacieho kalendára neklesla pod 95%, rovnako ako v predchádzajúcom období. Uvedená priaznivá situácia v očkovaní je udržiavaná v okrese dlhodobo. Na úrovni pediatrických obvodov zaočkovanosť detskej populácie v rámci povinného pravidelného očkovania v sledovanom období klesla pod hranicu 90% v 2 pediatrických obvodoch (dôvodom bol nezodpovedný prístup rodičov k deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia), v predchádzajúcom kontrolnom období sme zaznamenali jeden obvod pod túto úroveň z rovnakých dôvodov. Z iných druhov očkovania u detí do 15 rokov života bolo pri kontrole očkovania najviac detí zaočkovaných proti HPV infekcii, rotavírusovým infekciám a proti vírusovej hepatitíde typu A, v predchádzajúcom sledovanom období bolo najviac detí očkovaných proti rotavírusovým infekciám, chrípke a HPV infekcii. V súvislosti s pandemiou COVID - 19 neboli deti v okrese Revúca očkované proti uvedenému ochoreniu v sledovanom období vyhodnocovanom v kontrole očkovania k 31.8.2023 (v kontrole očkovania k 31.8.2022 evidujeme 329 zaočkovaných detí, v kontrole očkovania k 31.8.2021 evidujeme 128 zaočkovaných detí). U osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb v okrese Revúca sme zaznamenali zaočkovanosť 62,06 % pri očkovaní proti chrípke a zaočkovanosť 6,89 % pri vakcinácii proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam (celková zaočkovanosť proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam bola 13,02 %), v porovnaní s kontrolou očkovania k 31.8.2022, kde evidujeme zaočkovanosť 75,31 % pri očkovaní proti chrípke a 0,84 % pri vakcinácii proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam (celková zaočkovanosť proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam sa v uvedenom kontrolnom období nevyhodnocovala). Dôvodom nepodania uvedených vakcín ostatným klientom bolo odmietnutie vakcinácie. V súvislosti s odporúčaným očkovaním proti Covid-19 sa v kontrolovanom období klienti nevakinovali, prevažná väčšina je však zaočkovaná 3 dávkami podanými v predchádzajúcich kontrolných obdobiach (v kontrole očkovania k 31.8.2022 bola 100 % zaočkovanosť, v kontrole očkovania k 31.8.2021 evidujeme 76,00 % zaočkovanosť proti Covid -19). V kontrole očkovania k 31.8.2023 bolo zistených 5 trvalých a žiadna dočasná kontraindikácia pre ktoré lekári neočkovali deti v dosiahnutom veku, v predchádzajúcej kontrole očkovania boli hlásené 3 trvalé a 4 dočasné kontraindikácie. Doočkovanie dočasných kontraindikácií sa dlhoročne uskutočňuje vždy na základe posúdenia zdravotného stavu dieťaťa ošetrojúcimi lekármi v spolupráci so špecialistami, ktorí stanovujú diagnózu kontraindikácie. Počet pediatrických obvodov sa v porovnaní s predchádzajúcou kontrolou očkovania znížil o 2 obvody, celkovo evidujeme 8 ambulancií všeobecných lekárov pre deti a dorast v okrese Revúca. Celkový počet chladiacich zariadení v ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dorast v okrese Rimavská Sobota sa oproti minulej kontrole očkovania znížil o 2 chladičky bez výparníka, vzhľadom na zánik 2 pediatrických obvodov. K zmenám nedošlo v uchovávaní vakcín v chladičkách, ambulantní pediatri písomne zaznamenávajú teplotu vo svojich chladiacich zariadeniach len v pracovných dňoch.